

Desmantellar la indústria cultural per recuperar el conflicte en les arts visuals

Publicat per [Interacció](#) [1] el 26/02/2021 - 10:15 | Última modificació: 05/05/2026 - 14:02

El text de Daniel G. Andújar és una impugnació directa del sistema institucional de les arts visuals contemporànies. No es tracta d'una crítica puntual, sinó d'una esmena a la totalitat a allò que denomina "indústria cultural": un entramat format per museus, dispositius de legitimació i lògiques de prestigi que han acabat desplaçant la pràctica artística del seu lloc social i polític. L'autor descriu un sistema que ha convertit l'artista en una figura subordinada, funcional i intermitent, integrat només en la mesura que no desestabilitza el relat institucional.

El diagnòstic és contundent. L'aparell cultural no només utilitza l'artista, sinó que en desconfia. El confina a rols parcials, el fa visible de manera esporàdica i neutralitza la seva capacitat crítica perquè pugui encaixar en una retòrica que respon més a interessos econòmics i de prestigi que a una funció pública real. En aquest marc, el museu deixa de ser un espai de producció de coneixement i esdevé una infraestructura al servei de narratives estabilitzadores, sovint desvinculades de les condicions materials del treball cultural.

El text també posa en qüestió el gir discursiu cap a les "missions" socials de les institucions culturals. Lluny de ser un avenç, Andújar suggereix que aquestes operacions poden funcionar com a mecanismes de legitimació que amaguen altres interessos. La inclusió, la mediació o la funció educativa poden convertir-se en llenguatges que recobreixen una estructura que no ha resolt la precarietat del sector ni ha assumit la seva responsabilitat en les condicions de producció artística.

Una de les idees més incisives del text és la ruptura entre institucions, creadors i públics. L'autor assenyala un buit: espais expositius sense comunitat, institucions que han expulsat els seus propis agents i una desconexió creixent entre el sistema de l'art i el seu context social. Aquest buit no és circumstancial, sinó el resultat d'un procés de normalització que ha desactivat el conflicte i ha reduït la capacitat de l'art per intervenir en el seu entorn.

La proposta de "desmantellament" no s'ha d'interpretar com una crida literal a la desaparició de les institucions, sinó com una invitació a desarticlar les lògiques que les governen. El que es posa en joc és la possibilitat de recuperar l'art com a pràctica situada, vinculada a processos socials i polítics, i no com a producte integrat en una economia de visibilitat i prestigi. En aquest sentit, el text no ofereix un programa tancat, sinó una posició: cal reobrir el conflicte, revisar les relacions de poder dins del sistema cultural i restituir a la pràctica artística la seva capacitat de desbordar els marcs institucionals.

[El tercer estat | La Virreina Centre de la Imatge](#) [2]

Referència

Andújar, D. G. (2021, febrer 10). *Por el desmantelamiento de la industria cultural en las artes visuales*. Recuperat de <https://danielandujar.org/2021/02/10/por-el-desmantelamiento-de-la-industria-cultural-en-las-artes-visuales/> [3]

Categories: Article

Categories: Articles i anàlisi

Etiquetes: polítiques culturals

Etiquetes: governança cultural

Etiquetes: treball cultural i professionals

Etiquetes: pensament cultural

Etiquetes: valor públic de la cultura

- [4]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/news/2021/desmantellament-industria-arts-visuals>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://ajuntament.barcelona.cat/lavirreina/ca/exposicions/el-tercer-estat/433>

[3] <https://danielandujar.org/2021/02/10/por-el-desmantelamiento-de-la-industria-cultural-en-las-artes-visuales/>

[4] <https://interaccio.diba.cat/node/8514>